

ΔΥΣΛΕΞΙΑ

Δυσλεξία ή Διαταραχή της ανάγνωσης είναι η ειδική αδυναμία εκμάθησης της ανάγνωσης και δε σχετίζεται με τα συνηθισμένα πλαίσια της επίδοσης του μαθητή. Ο δυσλεξικός μαθητής έχει, κατά κανόνα, φυσιολογική νοημοσύνη. Η δυσλεξία δε σχετίζεται με τη νοητική υστέρηση. ΑΙΤΙΑ Τα τελευταία χρόνια οι έρευνες στράφηκαν προς το παιδί , αρχικά στην Αμερική και αργότερα στην Ευρώπη , και κατέληξαν στην οργανικότητα της δυσλεξίας και στη σύνοψη δυο κατηγοριών όσον αφορά τα αίτια: 1. Πρωτογενή αίτια της δυσλεξίας: Η κληρονομική προδιάθεση. Η δυσλεξία είναι κατά μεγάλο ποσοστό εγγενής. Καθυστέρηση ωρίμανσης σε επιμέρους περιοχές του εγκεφάλου ή, μη ολοκλήρωση στη δημιουργία του εγκεφαλικού φλοιού και σχηματισμός δυσπλασιών , κυρίως στο αριστερό ημισφαίριο. 2. Δευτερογενή αίτια της δυσλεξίας: Είναι οι εγκεφαλικές βλάβες που πιθανώς συμβαίνουν πριν τη γέννα , κατά τη διάρκεια της ή μετά. Σε δύσκολες εγκυμοσύνες ή πολύπλοκες γέννες μπορεί να προκύψει ελαφρά εγκεφαλική βλάβη από ανοξία (έλλειψη οξυγόνου στον εγκέφαλο) κατά τον τοκετό ή από μηχανικά τραύματα. Οι διαδικασίες στον εγκέφαλο κατά την εκμάθηση της ανάγνωσης είναι πολυσύνθετες και περίπλοκες , γι ' αυτό και οι ελαχιστότατες βλάβες μπορεί να έχουν σοβαρές συνέπειες. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι οι συνέπειες θα εμφανιστούν οπωσδήποτε . Μερικές φορές , κυρίως όταν γίνεται έγκαιρη διάγνωση , οι συνέπειες ελαχιστοποιούνται ή εξαφανίζονται τελείως. Αυτό βέβαια εξαρτάται και από το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνει το παιδί, από την οικογένεια και το σχολείο.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ:

- Αδυναμία ακουστικής αντίληψης και διάκρισης φθόγγων
- Αδυναμία οπτικής αντίληψης και μνήμης καθώς και αδυναμία παρατηρητικότητας των μορφών
- Αδυναμία ανάγνωσης και κατανόησης
- Δυσκολίες και αστάθεια στον προσανατολισμό στο χώρο και το χρόνο, αδυναμία στη θέση, στη μορφή και στις «αυθαίρετες» σειροθετήσεις.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ;

Για τη διάγνωση της δυσλεξίας απαραίτητη είναι η ανεύρεση όλων των τυπικών χαρακτηριστικών του συνδρόμου, όπως αναφέρθηκαν. Δεν αρκούν όμως αυτά. Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίσουμε:

- την ύπαρξη φυσιολογικής όρασης, ακοής και κινητικότητας
- την απουσία οργανικού νοσήματος που μπορεί να επηρεάζει τη μάθηση, π.χ. επιληψία
- την επαρκή σχολική εκπαίδευση
- το ευνοϊκό οικογενειακό περιβάλλον
- τη φυσιολογική νοημοσύνη που καθορίζει ως νοητικό πηλίκο $IQ > 90$
- την αναγνωστική ικανότητα τουλάχιστον κατά 2 χρόνια χαμηλότερη από αυτή που προβλέπεται από το δείκτη νοημοσύνης του, π.χ. ένα παιδί ηλικίας 10 χρόνων με νοητική ηλικία 10 χρόνων να έχει αναγνωστική ηλικία κάτω των 8 χρόνων. Θα

πρέπει να τονιστεί ότι ο έλεγχος της αναγνωστικής ικανότητας γίνεται με ειδικές σταθμισμένες δοκιμασίες που καθορίζουν με ακρίβεια την αναγνωστική ικανότητα του παιδιού και δίνουν ισοδύναμη αναγνωστική ηλικία.